

Jaarverslag POO 2025

Koersplan 'Eenheid in Verscheidenheid 2024-2028'

Partners
in opleiding en ontwikkeling

Jaarverslag POO 2025.....	1
Inleiding	2
Bouwsteen 1: Samen opleiden en inductie.....	3
Bouwsteen 2: Diversiteit en Inclusie	7
Bouwsteen 4: Organisatie.....	10
Ambities voor 2026.....	14

Inleiding

Eenheid in verscheidenheid vormt de rode draad van het vierjarige koersplan van het partnerschap POO: samen bouwen we aan sterk en toekomstbestendig opleiden, juist door de kracht van verschillende scholen, mensen en perspectieven te verbinden.

In dit jaarverslag beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen binnen het partnerschap in 2025. Samen met scholen en andere partners werken we aan het gezamenlijk opleiden, begeleiden en behouden van goede leraren voor het primair onderwijs. De samenwerking tussen opleiding en werkveld vormt daarbij de basis: studenten leren in een rijke praktijkomgeving, terwijl scholen en opleiding samen verantwoordelijkheid dragen voor de kwaliteit van het opleiden.

Het verslag is opgebouwd rond vier bouwstenen: **Samen opleiden en inductie**, **Diversiteit en inclusie**, **Onderzoek en innovatie** en **Organisatie**. Per bouwsteen wordt beschreven welke ambities voor 2025 zijn geformuleerd en welke activiteiten en ontwikkelingen hebben bijgedragen aan de realisatie van deze ambities. In het verslag wordt zichtbaar hoe binnen het partnerschap wordt gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen theorie en praktijk, het delen van kennis en het gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe werkwijzen. Ook wordt beschreven welke nieuwe ambities hieruit voortkomen voor 2026.

Tegelijkertijd verandert de context waarin het partnerschap opereert. De ontwikkeling van onderwijsregio's, de flexibilisering van opleidingen en de groei van nieuwe opleidingsroutes zoals de AD-PEP vragen om voortdurende afstemming en doorontwikkeling. In dit jaarverslag blikken we terug op de stappen die in 2025 zijn gezet en schetsen we de ambities voor 2026, waarmee we samen blijven bouwen aan een toekomstbestendig partnerschap en kwalitatief sterk Samen Opleiden.

Bouwsteen 1: Samen opleiden en inductie

Samen kwalitatief goede leerkrachten opleiden, begeleiden en behouden vraagt om een kwaliteitscultuur met aandacht voor doorgaande professionalisering van alle actoren.

Het samen opleiden, begeleiden en behouden van kwalitatief goede leraren vraagt om een sterke kwaliteitscultuur waarin opleiding en praktijk nauw samenwerken en waarin alle betrokken actoren zich blijven ontwikkelen. Binnen het partnerschap werken we daarom continu aan het versterken van de verbinding tussen theorie en praktijk, het delen van kennis en het gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.

In 2025 hebben we ons gericht op het verder intensiveren van de samenwerking tussen opleiding en werkveld, het betrekken van partners bij de ontwikkelingen rond flexibilisering van de opleidingen en het delen van kennis over de begeleiding van starters en volwassen lerenden. Daarnaast hebben we ervaring opgedaan met een nieuwe werkwijze rondom kwaliteitscultuur, die in pilotvorm samen met 57 scholen wordt uitgevoerd en onderzocht. Deze initiatieven dragen bij aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het Samen Opleiden en aan een cultuur van continue professionele ontwikkeling binnen het partnerschap.

Ambities voor 2025

- 1.1 Intensiveren van samenwerking tussen praktijk en opleiding door middel van praktijkminoren en (interprofessionele) proeftuinen.
- 1.2 Partners zo veel mogelijk betrekken bij de ontwikkelingen wat betreft flexibilisering.
- 1.3 Kennisdelen met betrekking tot begeleiding van starters en volwassen lerenden.
- 1.4 Ervaring opdoen en onderzoekmatig volgen van de pilot kwaliteitscultuur samen met 57 scholen.

1.1 Intensiveren van samenwerking tussen praktijk en opleiding door middel van praktijkminoren en (interprofessionele) proeftuinen.

Momenteel lopen er verschillende trajecten waarin de samenwerking tussen praktijk en opleiding wordt geïntensiveerd en studenten meer in de praktijk worden opgeleid. Dit gebeurt in de praktijkminoren, de proeftuin interprofessioneel opleiden en in leernetwerken.

Praktijkminoren

Er zijn drie praktijkminoren die samen met de praktijk zijn ontwikkeld; Urban education, Vrije School onderwijs en Gespecialiseerd onderwijs. De minor Gespecialiseerd onderwijs wordt goed gewaardeerd door studenten en het werkveld, dit studiejaar is hij voor de tweede keer aangeboden. Er nemen dit jaar ook studenten aan deel van de opleiding Ecologische pedagogiek. Daarmee krijgt de minor een interprofessioneel karakter.

Voor de minor Vrije School en Urban education waren helaas onvoldoende aanmeldingen. De minor Urban Education is verbonden aan het project 'Leerpracht', een project in de wijk Overvecht waarin scholen, gemeente en opleidingen vertegenwoordigd zijn. De minor is doorontwikkeld en krijgt de naam Stadsbekwaam. Volgend studiejaar wordt het net zoals de minor GO aangeboden in samenwerking met de HU pabo en tweedegraads lerarenopleiding. De Vrije School minor lijkt onvoldoende studenten te trekken uit de voltijd. Het deeltijdcurriculum wordt momenteel vernieuwd, er wordt bekeken of de inhoud van de ontwikkelde minor hier een plek zou kunnen krijgen. Daarnaast wordt ook bekeken op welke manier de vormgeving van de minor aansluit bij het project 'Leernetwerken'.

Interprofessionele proeftuin ULVO

De proeftuin Interprofessioneel opleiden loopt voor het tweede jaar op twee scholen uit het partnerschap. Op deze scholen vormen studenten van de Marnix Academie een leernetwerk met studenten van opleidingen tot onderwijsassistent, Social Work, Vaktherapie, het Conservatorium en Ecologische pedagogiek. Zij worden begeleid door schoolopleiders en instituutopleiders van de verschillende opleidingen. Voor een uitgebreide toelichting en evaluatie van dit traject zie publicatie: [Waar school en wijk elkaar vinden _Utrecht Leert Vernieuwend Opleiden.pdf](#)

Leernetwerken

Dit studiejaar zijn we binnen drie besturen: CPOB, Ichthus Huizen en Proceon Scholengroep, gestart met een proeftuin: leernetwerken. Een manier van leren waarin praktijk en theorie elkaar ontmoeten en versterken. De kracht van scholen en de expertise van collega's en opleiders uit de praktijk wordt op deze manier benut en verbonden aan de bekwaamheidseisen en het leren op de Marnix Academie. Zo creëren we samen een krachtige leeromgeving die studenten ondersteunt in hun ontwikkeling tot professionele, zelfverzekerde leraren die stevig in de klas staan.

Door tijdelijke afwezigheid van lector SO&P Miranda Timmermans is het geplande flankerend onderzoek naar deze werkwijze helaas pas opgestart in januari 2026. Een van de schoolopleiders in de proeftuin en tot december 2025 onderzoeker bij het lectoraat Samen Opleiden, start met het onderzoek onder leiding van een senior onderzoeker van het MIC. We signaleren momenteel dat er bij verschillende besturen belangstelling bestaat voor het werken in leernetwerken. Tegelijkertijd zien we dat sommige besturen hier al (impliciet) mee werken, bijvoorbeeld door studenten in de praktijkleerweken samen te brengen voor een scholentour. Daarnaast zijn er besturen die samenwerken met andere hogescholen waar vergelijkbare initiatieven lopen.

Om ervoor te zorgen dat initiatieven voldoende aansluiten bij het curriculum en bestaande leeractiviteiten en niet leiden tot verhoging van de werkdruk voor studenten, stellen wij ons tot doel om te komen tot richtlijnen voor het werken in leernetwerken. Deze richtlijnen willen we onderbouwen en formuleren op basis van de opbrengsten uit het flankerend onderzoek.

1.2. Partners zo veel mogelijk betrekken bij de ontwikkelingen wat betreft flexibilisering.

Informereren

Tijdens verschillende bijeenkomsten met diverse actoren in het partnerschap zijn partners geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot flexibilisering. Tijdens deze bijeenkomsten is er ook feedback opgehaald. Zo zijn de leeruitkomsten verschillende keren voorgelegd aan de POO-werkgroep voordat deze zijn vastgesteld in oktober 2025.

Het gezamenlijke brugjaar van AD-Pep en deeltijdstudenten van de vierjarige deeltijdopleiding is goed ontvangen, maar heeft ook vragen opgeroepen over de positionering van de Pepper in de school en het partnerschap. Hier werken we momenteel aan.

De ontwikkeling van een gezamenlijk brugjaar heeft er ook voor gezorgd dat we opnieuw kijken naar de begeleidingsstructuur en de kwaliteit van het Samen Opleiden op de verschillende opleidingsplekken. Doordat studenten in de AD-Pep-opleiding vaak werknemer zijn van een school of opvangorganisatie, krijgen we te maken met verschillende opleidingsplekken. Scholen binnen POO, scholen buiten POO en organisaties voor kinderopvang. Deze beweging wordt door de samenwerking in de onderwijsregio's versterkt.

Werkgroepen

In de nieuwsbrieven en tijdens POO-werkbijeenkomsten zijn verschillende keren oproepen gedaan voor collega's uit het werkveld om deel te nemen aan de ontwikkelgroepen. We zijn in september 2025 gestart met een Expertteam Samen Opleiden. Het expertteam bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende opleidingsvarianten en een schoolopleider uit de praktijk. We zijn nog op zoek naar een actor uit de kinderopvang om het team te versterken. Het expertteam initieert en versterkt de samenwerking en uitwisseling tussen praktijk en opleiding. Daarnaast is er ook een schoolopleider die vast onderdeel uitmaakt van de ontwikkelgroep Flexibilisering, anderen sluiten wisselend aan. We willen het werkveld blijven betrekken en zoeken naar flexibele mogelijkheden, zodat zo veel mogelijk actoren uit de praktijk betrokken zijn bij ontwikkelingen.

Toekomstige begeleidingsstructuur

In de POO-werkgroep en in de POO-stuurgroep is vanaf het begin gevraagd om duidelijke communicatie en zo veel mogelijke uniformiteit in rollen, wijze van toetsen en taalgebruik binnen de verschillende opleidingsvarianten. Dit is opgepakt door de ontwikkelgroepen en ook in de expertgroep werken we aan een meer uniforme begeleidingsstructuur met taalgebruik voor alle opleidingsvarianten. De POO-werkgroep functioneert hierbij als klankbord.

Traject 'Nieuwe Wegen'

In het AD-Pep/deeltijdcurriculum ontwikkelen studenten zich aan de hand van LeerUitKomsten. Deze manier van werken is ontwikkelingsgericht. Omdat studenten in de praktijk ontwikkelingsgericht worden opgeleid, verwachten we dat schoolopleiders deze manier van werken snel eigen kunnen maken. In het project 'Nieuwe Wegen' waaraan schoolopleiders, instituutopleiders en praktijkopleiders uit de kinderopvang deelnemen onderzoeken we welke professionalisering nodig is. Het project wordt ondersteund door flankerend onderzoek van onderzoekers van de Marnix Academie.

1.3. Kennisdelen met betrekking tot begeleiding van starters en volwassen lerenden.

Aandacht voor de volwassen lerende begint steeds meer te verschuiven van het partnerschap richting de onderwijsregio's. Zo is in Midden-Nederland een coachnetwerk gestart voor starterscoaches, hierbij zijn POO-partners betrokken en docenten van de Marnix Academie. De opleiding 'Coach voor Zij-instroom en starters' wordt ook steeds meer gezamenlijk aangeboden met de HU en coaches uit beide partnerschappen uit onderwijsregio Utrecht Stad en Midden-Nederland.

De leerkracht-Veerkracht tool die is ontwikkeld binnen het Lectoraat Samen Opleiden, heeft een plek gekregen in het onderwijs op de Marnix Academie, maar wordt ook steeds vaker gebruikt in de begeleiding voor starters. In verschillende onderwijsregio's lopen trajecten waarin wordt samengewerkt met collega's uit het werkveld en van de Marnix Academie om hiervoor een werkwijze te ontwikkelen.

1.4. Ervaring opdoen en onderzoekmatig volgen van de pilot kwaliteitscultuur samen met 57 scholen.

In september 2023 zijn we in samenwerking met het lectoraat SO&P gestart met het project Kwaliteitscultuur met als doel te komen tot een vernieuwde wijze van certificeren waarin we gezamenlijk werken aan kwaliteitscultuur binnen het Samen Opleiden en de continue monitoring van kwaliteit. Dit resulteert in een vernieuwde wijze van hercertificeren.

Met deze nieuwe werkwijze willen we een continue dialoog over de kwaliteit van het Samen Opleiden stimuleren. In september 2024 is een pilot met 57 scholen gestart de pilot loopt twee jaar. De eerste ervaringen in de pilot zijn overwegend positief.

De pilot wordt onderzoeksmatig gevolgd, met focus op helpende en belemmerende factoren bij het voeren van de continue dialoog en het werken met jaardoelen binnen kwaliteitsmonitoring en -ontwikkeling. In januari/februari 2026 worden verdiepende interviews gehouden met een selectie van pilotdeelnemers. In juni 2026 wordt ervaring opgedaan met de nieuwe wijze van hercertificeren, ook dit wordt geëvalueerd.

Op basis van de opbrengsten uit het eerste pilotjaar is de bovenschools opleidingscoördinatoren gevraagd om ook met niet-pilotscholen alvast te gaan oefenen met het werken met jaardoelen, zodat deze werkwijze volgend schooljaar in het gehele partnerschap geïmplementeerd kan worden. Het voorstel is om deze werkwijze in het schooljaar 2026 - 2027 partnerschapsbreed te implementeren. Dit is echter afhankelijk van de besluiten die worden genomen in de onderwijsregio's. We voeren hierover gesprekken met de programmaleiders van Utrecht Stad, Midden-Nederland en Rivierenland en de programmaleiders van de partnerschappen verbonden aan de HU en de CHE.

Bouwsteen 2: Diversiteit en Inclusie

Alle studenten, starters en opleiders voelen zich in ons partnerschap thuis en gewaardeerd; dit vraagt ruimte voor ieders kwaliteiten en eigenheid binnen de doelstellingen die we als partnerschap nastreven.

Binnen het partnerschap is het opleiden van diverse lerenden een belangrijk aandachtspunt. In 2025 stond dit centraal tijdens de 'Dag van het Partnerschap 2025'.

Door de groei van de AD-Pep-opleiding is extra aandacht besteed aan de opleiding en begeleiding van AD-Peppers en de uniformiteit van hun positionering in de school. Tegelijkertijd blijft de passende match tussen student en school een prioriteit, waarbij studenten breed worden georiënteerd en begeleid door schoolopleiders en studiecoaches.

Ambities 2025

- Aandacht en kennis vergroten over diverse lerenden binnen het partnerschap.
- Blijvende aandacht voor passende match tussen student en school.

2.1 Aandacht en kennis vergroten over diverse lerenden binnen het partnerschap.

Het afgelopen jaar hebben we op verschillende manier aandacht besteed aan diverse lerenden in het partnerschap. De 'Dag van het Partnerschap 2025' stond bijvoorbeeld in het teken van 'Divers Opleiden'. We zijn plenair gestart met de voorstelling *SamenScholing* van het theatergezelschap 'Live your Story'. De bedoeling van deze voorstelling is het denken over inclusief onderwijs stimuleren. Welke voorbeeldrol wil je als leerkracht en opleider hebben voor studenten en leerlingen? Aansluitend waren er diverse workshops waarin het opleiden van diverse studenten centraal stond zoals interprofessioneel opleiden, kansengelijkheid, meesters, flexibilisering en diversiteit in begeleiden.

Door de groei van de AD-Pep-opleiding worden er ook steeds meer Peppers opgeleid op scholen binnen het partnerschap. Daarom zijn we meer aandacht gaan besteden aan het opleiden van AD-Peppers in mentortrainingen en opleidingen en updates voor schoolopleiders. Zoals ook beschreven onder paragraaf 1.2 werken we nu aan meer uniformiteit in opleidingsstructuur en positionering van de AD-Pepper in de school.

2.2. Blijvende aandacht voor passende match tussen student en school.

Wij streven naar een passende match tussen school en student. In 2024 - 2025 hebben wij extra aandacht besteed aan het belang van een heldere schoolprofilering waarin ook verwachtingen van studenten zijn opgenomen binnen het programma OnStage. Hierdoor kunnen studenten een weloverwogen en gerichte keuze maken voor een school die aansluit bij hun ontwikkeling en identiteit.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat studenten worden gestimuleerd om ook het onbekende te verkennen en kennis te maken met de diversiteit aan scholen binnen ons partnerschap. De schoolopleider en studiecoach vervullen hierin een sleutelrol. We moedigen hen aan om het gesprek met studenten actief aan te gaan over hun ontwikkeling en hen te ondersteunen bij een brede oriëntatie.

Door de aanhoudende tekorten in het onderwijs zien we ook dat besturen studenten in een vroeg stadium aan zich willen verbinden, bijvoorbeeld door het organiseren van scholentours binnen het eigen bestuur. Hoewel dit vanuit het perspectief van personeelswerwing begrijpelijk is, blijft het belangrijk dat studenten de ruimte moeten behouden om zich breed te oriënteren op het onderwijs.

Bouwsteen 3: Onderzoek en innovatie

Samen opleiden van leerkrachten met onderzoekend vermogen; door middel van onderzoek en innovatie zorgen we dat ons onderwijs relevant en actueel blijft.

Ambities 2025

- Meer aandacht voor het begeleiden van onderzoekend vermogen op de scholen.
- Plek van onderzoek in de verschillende opleidingsvarianten verduidelijken en streven naar verbinding tussen de opleidingsvarianten.
- POO-netwerken evalueren, inclusief advies voor de toekomst van dergelijke op onderzoek en innovatie gerichte netwerken.

Per 2025 is de organisatiestructuur van de Marnix Academie gewijzigd. Voor een herinrichting van het cluster Onderzoek, waaronder ook de lectoraten vallen, was meer tijd nodig. Vanaf juni 2025 tot december 2025 is gewerkt aan een advies. Daarvoor zijn gesprekken gevoerd met diverse interne medewerkers en externe partners. Het is de ambitie om het cluster Onderzoek te positioneren met een onderscheidend, toekomstbestendig en helder profiel met een duidelijke inhoudelijke focus.

Als gevolg van dit herinrichtingsproces is het aantal nieuwe initiatieven beperkt. De lopende activiteiten en bestaande processen zijn voortgezet.

Vanaf februari 2026 wordt gestart met de verdere uitwerking en implementatie. Daarbij wordt gekozen voor één lectoraat met als overkoepelend thema: Samen waardengericht opleiden, professionaliseren en innoveren.

3.1 Meer aandacht voor het begeleiden van onderzoekend vermogen op de scholen.

In de opleiding en update voor schoolopleiders is het thema 'Begeleiden van onderzoekend vermogen' toegevoegd. We merken dat schoolopleiders steeds beter in staat zijn om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling op het gebied van onderzoekend vermogen. Onderzoekend vermogen krijgt ook een plek in het vernieuwde AD-Pep/deeltijd curriculum.

3.2 Plek van onderzoek in de verschillende opleidingsvarianten verduidelijken en streven naar verbinding tussen de opleidingsvarianten.

Het doel was om de positionering van onderzoek binnen de verschillende opleidingsvarianten te verduidelijken en de samenhang en kennisdeling tussen deze varianten te versterken.

Als gevolg van het herinrichtingsproces binnen het cluster Onderwijs zijn op dit terrein in 2025 echter geen inhoudelijke vorderingen gerealiseerd. In de komende periode wordt opnieuw bezien hoe de rol en betekenis van onderzoek binnen en tussen de opleidingsvarianten verder kan worden verduidelijkt en versterkt, in samenhang met de herpositionering van het cluster Onderzoek en de uitwerking van het inhoudelijk onderzoeksprogramma van het lectoraat.

3.3 POO-netwerken evalueren inclusief advies voor de toekomst van dergelijke op onderzoek en innovatie gerichte netwerken.

Als gevolg van het herinrichtingsproces van het cluster Onderzoek zijn beleidsmatige en inhoudelijke doorontwikkeling tijdelijk uitgesteld. Hierdoor is in 2025 geen advies opgesteld over de toekomstige positionering van de onderzoeksgroepen. Nieuwe onderzoeksgroepen hebben de mogelijkheid gekregen om gedurende één jaar onderzoek uit te voeren; bestaande onderzoeksgroepen konden hun activiteiten met één jaar verlengen.

Binnen deze onderzoeksgroepen werken studenten van de driejarige pabo samen met een leerkrachtonderzoeker uit de school en een onderzoeker van de Marnix Academie. Zij doen

gezamenlijk onderzoek naar een vraagstuk uit de beroepspraktijk. Een gedeelte van deze groepen worden deels vergoed vanuit POO-middelen en een deel van de groepen valt onder het project 'Onderzoek dat werkt' waarin ook de HU en de UU participeren.

De opbrengsten worden onder andere vastgelegd in praktijkgerichte producten, zoals presentaties en publicaties. In juni 2025 was een gezamenlijke uitwisseling en ook in juni 2026 staat weer een dergelijke uitwisseling gepland.

In de komende periode kan worden gestart met een evaluatie van de onderzoeksgroepen en het opstellen van een advies over hun toekomstige inrichting en positionering, in samenhang met de herpositionering van het cluster Onderzoek.

Bouwsteen 4: Organisatie

Een netwerk waarin op basis van gedeelde visie wordt samengewerkt aan kwaliteit, goede afstemming, informatie-uitwisseling en kennisdeling.

De samenwerking binnen het partnerschap wordt nog steeds breed gewaardeerd. In de afgelopen jaren is een stevig fundament ontstaan, gekenmerkt door goede samenwerking, hoge opleidingskwaliteit, gelijkwaardigheid tussen partners en laagdrempelig contact. Dit vormt de basis voor een netwerk waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan kwaliteit, afstemming, informatie-uitwisseling en kennisdeling.

Tegelijkertijd bevindt het partnerschap zich in een overgangsfase. Met de komst van de onderwijsregio's, waarin ook de functie Opleiden is opgenomen, verandert de context van het Samen Opleiden. Het is niet langer alleen een onderwerp van partnerschappen, maar van de gehele onderwijsregio. Dit brengt nieuwe vraagstukken met zich mee rond organisatie, samenwerking en afstemming.

De kern van ons partnerschap bevindt zich in Midden-Nederland en Utrecht-Stad, het merendeel van de studenten wordt opgeleid in deze regio. Ook in onderwijsregio Rivierenland wordt een aanzienlijk deel van de POO-studenten opgeleid. Daarnaast zijn er zes onderwijsregio's waar POO-besturen deel van uitmaken, in elk van deze regio's wordt een klein deel van de studenten opgeleid. De gevolgen van deze ontwikkeling voor de toekomst van het partnerschap is het afgelopen jaar regelmatig besproken in de stuurgroep, bestuurskringen en de POO-werkgroep.

Ambities 2025

- Duidelijkheid over de samenstelling van de kringen, inclusief de plek van de 'losse partnerscholen' om de betrokkenheid van de verschillende actoren te vergroten.
- Brede POO-bijeenkomsten met bestuurders, BOC's en relatiebeheerders die aansluiten bij de behoeften van de verschillende actoren.
- Uitbouw van de samenwerking in de onderwijsregio's met behoud van de opgebouwde kwaliteit van het Samen Opleiden en goedlopende structuren.
- Organisatie en administratie van het Samen Opleiden optimaliseren door de samenwerking tussen programmaleiding, diverse experts (Functioneel Beheer, BOC, relatiebeheerder, Finance, lector) en administratieve ondersteuning beter op elkaar af te stemmen.
- Blijvende aandacht voor goede informatievoorziening en kennisdeling via website, nieuwsbrief en andere middelen.

4.1 Duidelijkheid over de samenstelling van de kringen, inclusief de plek van de 'losse partnerscholen' om de betrokkenheid van de verschillende actoren te vergroten.

Sinds 1 januari 2023 is het partnerschap POO georganiseerd in zes kringen. In de stuurgroep zijn vertegenwoordigers uit iedere kring vertegenwoordigd, samen met het College van Bestuur van de Marnix Academie en de programmaleider van het partnerschap. Met deze werkwijze wordt beoogd de betrokkenheid van leden te vergroten, het bestuurlijke en operationele niveau dichter bij elkaar te brengen en meer ruimte te creëren voor dialoog, kennisdeling en onderlinge afstemming.

Het partnerschap bestaat uit 375 scholen, waaronder ongeveer vijftien éénpitters. Juist voor deze scholen is een duidelijke plek binnen het partnerschap van belang, zodat ook zij goed aangesloten blijven bij informatie-uitwisseling, besluitvorming en gezamenlijke ontwikkeling. Tijdens het Brede kringoverleg van 2 juni 2025 waren daarom naast alle bestuurders van de partnerschappen ook de directeur-bestuurders van deze éénpitters uitgenodigd. In dit overleg

is onder andere gesproken over de kansen en uitdagingen voor het partnerschap binnen de onderwijsregio's.

Tegelijkertijd staat de samenwerking in de kringen onder druk en worden kringen opgeheven doordat er onvoldoende betrokkenheid wordt ervaren. Dit heeft mede te maken met de betrokkenheid die de onderwijsregio van een bestuurder vraagt. In juni 2025 is binnen de kringen informatie opgehaald over de uitvoering van de werkwijze van de bestuurskringen. De opbrengsten hiervan zijn op 4 september 2025 besproken in de stuurgroep. Daaruit bleek dat de huidige structuur nog niet overal goed functioneert en vragen oproept, onder andere over de samenstelling van de kringen en de positie van kleinere besturen en éénpitters.

Daar is besloten op dit moment nog geen organisatorische wijzigingen door te voeren, maar het vraagstuk in een kleiner comité verder te verkennen. Op strategisch niveau is er namelijk nog onvoldoende zicht op hoe het partnerschap POO zich in de toekomst verhoudt tot de onderwijsregio's. Tegelijkertijd zien we dat sommige kringen onder druk komen te staan, doordat bestuurders beperkte ruimte ervaren om zowel binnen de kring als binnen de onderwijsregio betrokken te blijven. Daarmee wordt duidelijk dat de huidige organisatievorm niet vanzelfsprekend houdbaar is en dat verdere verkenning en besluitvorming nodig zijn.

4.2 Brede POO-bijeenkomsten met bestuurders, BOC's en relatiebeheerders die aansluiten bij de behoeften van de verschillende actoren.

In 2025 organiseerden we vier POO-werkgroepbijeenkomsten en twee bredere bijeenkomsten met bestuurders, bovenschoolse opleidingscoördinatoren, het CvB en het opleidingsmanagement van de Marnix Academie en relatiebeheerders. Deze momenten boden ruimte voor ontmoeting, informatie-uitwisseling en gezamenlijke reflectie op ontwikkelingen binnen het partnerschap en het opleiden van leraren.

Tijdens de bijeenkomst in juni 2025 werden de betrokkenen geïnformeerd over het vernieuwde voltijdcurriculum, waarvan de eerste studenten in juli 2025 zijn afgestudeerd. Daarnaast werd stilgestaan bij landelijke ontwikkelingen en de positie van het partnerschap binnen de onderwijsregio's. In november 2025 stond de flexibilisering van het opleidingsaanbod centraal. De Associate Degree PEP en de deeltijdopleidingen krijgen een herzien curriculum met gezamenlijke onderdelen in het eerste jaar. Ook werd met elkaar gesproken over de toekomst van het partnerschap binnen de onderwijsregio's.

De brede bijeenkomsten blijken waardevol voor ontmoeting en dialoog tussen de verschillende actoren. Tegelijkertijd merken we dat het een uitdaging blijft om een programma samen te stellen dat voor alle betrokkenen in gelijke mate relevant en interessant is. Het blijft een uitdaging om de waarde van de brede bijeenkomsten te behouden en ze beter te laten aansluiten bij de verschillende behoeften van de groepen die deelnemen.

We verkennen hoe het programma beter kan aansluiten bij de verschillende rollen en informatiebehoeften van bestuurders, BOC's en relatiebeheerders, bijvoorbeeld door een combinatie van plenaire momenten en thematische deelsessies.

4.3 Uitbouw van de samenwerking in de onderwijsregio's met behoud van de opgebouwde kwaliteit van het Samen Opleiden en goedlopende structuren.

Uit de POO-middag van 24 november 2025 en de gesprekken met bestuurders blijkt dat er binnen de besturen een duidelijke wens bestaat om de samenwerking met POO voort te zetten. Tegelijkertijd zien we dat aan de randen van het partnerschap nieuwe vraagstukken ontstaan. De invoering en versterking van de onderwijsregio's leidt tot veranderingen in organisatie, overlegstructuren en bestuurlijke verhoudingen. Ook ontstaan er nieuwe verwachtingen ten aanzien van samenwerking, afstemming en de inzet van middelen. Deze ontwikkelingen raken direct aan de positionering van het partnerschap en vragen om hernieuwde afstemming tussen de betrokken partijen.

In verschillende regio's wordt momenteel gewerkt aan plannen voor de toekomst van het Samen Opleiden. In onderwijsregio Midden-Nederland, Utrecht Stad en Rivierenland zijn diverse actoren uit het partnerschap actief betrokken bij de ontwikkelingen, in de overige regio's zijn we vanuit POO vooral volgend. Een aantal POO-bestuurders en bovenschools opleidingscoördinatoren is actief betrokken bij de regionale ontwikkelingen in die regio's, daarnaast is er ook contact met programmaleiders van partnerschappen uit die regio's.

Vanaf 2026 wordt de onderwijsregio formeel verantwoordelijk voor de kwaliteit van het Samen Opleiden. Deze verantwoordelijkheid kan worden belegd bij een partnerschap. Dit biedt kansen om de werkwijze die binnen POO is ontwikkeld, de cyclische aanpak voor het borgen van de kwaliteit van het Samen Opleiden, breder te verankeren binnen de onderwijsregio's. De komende periode zullen deze denkrichtingen verder worden verkend en uitgewerkt. Het gezamenlijke doel van de verschillende partnerschappen is om werkwijzen zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat binnen onderwijsregio's niet verschillende systemen of aanpakken naast elkaar ontstaan.

4.4 Organisatie en administratie van het Samen Opleiden optimaliseren door de samenwerking tussen programmaleiding, diverse experts (Functioneel Beheer, BOC, relatiebeheerder, Finance, Lector) en administratieve ondersteuning beter op elkaar afstemmen.

Door de vorming van onderwijsregio's is de administratieve druk toegenomen. Voor het verkrijgen van de subsidie Samen Opleiden moeten jaarlijks gedetailleerde gegevens worden aangeleverd, onder andere op het niveau van studentnummer per brinnummer en per onderwijsregio.

Binnen de Marnix Academie is daarom een intensievere samenwerking ingericht tussen de Studentadministratie, Finance en de programmaleider Praktijkleren, onder de paraplu 'Bureau Samen Opleiden'. Deze samenwerking heeft geleid tot een duidelijke verbetering in het proces van plaatsing, matching en registratie van studenten. Ook bovenschoolse opleidingscoördinatoren biedt het bureau een duidelijk aanspreekpunt. Tegelijkertijd vraagt het Samen Opleiden binnen onderwijsregio's om een combinatie van flexibiliteit en een steeds meer gedetailleerde administratie. Dit betekent dat verdere afstemming en doorontwikkeling van de organisatie en ondersteuning nodig blijft.

4.5 Blijvende aandacht voor goede informatievoorziening en kennisdeling via website, nieuwsbrief en andere middelen.

In partnerschap POO werken veel verschillende partijen met elkaar samen. Voor optimale samenwerking is goede informatievoorziening en kennisdeling cruciaal. Door actuele en toegankelijke informatie te bieden via de website, nieuwsbrieven en andere communicatiemiddelen zorgen we ervoor dat bestuurders, schoolopleiders, BOC's,

relatiebeheerders, instituutsopleiders en studenten goed op de hoogte blijven van ontwikkelingen, afspraken en nieuwe initiatieven.

Daarnaast willen we kennisdeling structureel ondersteunen, bijvoorbeeld door voorbeelden uit de praktijk, richtlijnen en best practices beschikbaar te stellen. Zo bevorderen we dat ervaringen en inzichten binnen het partnerschap breed worden gedeeld, waardoor de samenwerking efficiënter en effectiever wordt en gezamenlijke doelen beter gerealiseerd kunnen worden.

Ambities voor 2026

In dit hoofdstuk worden de ambities voor 2026 per bouwsteen beschreven. Deze ambities bouwen voort op de ontwikkelingen en ervaringen uit 2025 en richten zich op de verdere versterking van het partnerschap. Centraal staan de doorontwikkeling van praktijkgericht opleiden en de kwaliteitscultuur, het versterken van flexibilisering en de begeleiding van diverse studenten, de herpositionering van onderzoek en innovatie binnen de opleidingen en het verder vormgeven van de samenwerking binnen de onderwijsregio's. Samen dragen deze ambities bij aan een toekomstbestendig partnerschap waarin opleiding en werkveld gezamenlijk blijven werken aan de kwaliteit van het opleiden en begeleiden van (toekomstige) leraren.

Bouwsteen 1: Samen opleiden en inductie

- 1.1 Doorontwikkeling en borging van praktijkgericht opleiden
 - Flankerend onderzoek uitvoeren naar de werkwijze van leernetwerken en op basis daarvan richtlijnen ontwikkelen voor werken met leernetwerken.
 - Doorontwikkeling van praktijkminoren en interprofessionele leeromgevingen.
- 1.2 Partners blijven betrekken bij flexibilisering van de opleidingen:
 - Verdere uitwerking van een uniforme begeleidingsstructuur en taalgebruik voor alle opleidingsvarianten.
 - Professionalisering van schoolopleiders rond ontwikkelingsgericht opleiden met leeruitkomsten (project *Nieuwe Wegen*).
- 1.3 Kennisdeling rond begeleiding van starters en volwassen lerenden versterken:
 - Samenwerking in coachnetwerken voor starters binnen onderwijsregio's.
 - Doorontwikkeling en toepassing van de Leerkracht-Veerkracht tool in opleiding en begeleiding in de onderwijsregio's.
- 1.4 Doorontwikkeling en besluitvorming rondom kwaliteitscultuur
 - Verdere monitoring en onderzoek van de pilot Kwaliteitscultuur met 57 scholen.
 - Op basis van de pilot voorbereiden van partnerschapsbrede implementatie van werken met jaardoelen (voorzien voor schooljaar 2026 - 2027).
 - Implementatiemogelijkheden in de verschillende onderwijsregio's onderzoeken.

Bouwsteen 2: Diversiteit en Inclusie

- 2.1 Vergroten van aandacht en kennis over diverse lerenden:
 - Blijvend aandacht besteden aan diversiteit in opleiden binnen bijeenkomsten, trainingen en professionalisering.
 - Doorontwikkeling van begeleiding en positionering van AD-PEP-studenten binnen scholen.
- 2.3 Blijvende focus op passende matching tussen student en school:
 - Verdere verbetering van schoolprofilering in OnStage.
 - Stimuleren dat studenten zich breed oriënteren op verschillende schoolcontexten binnen het partnerschap.

Bouwsteen 3: Onderzoek en innovatie

- 3.1 Uitwerken en implementatie van de nieuwe onderzoeksstructuur en programma in POO:
 - Inhoudelijk onderzoeksprogramma uitwerken en implementeren in samenwerking met POO.
- 3.2 Verduidelijken van de rol van onderzoek binnen opleidingsvarianten:
 - Herijken van de positie van onderzoek binnen en tussen opleidingsvarianten, in samenhang met het nieuwe onderzoeksprogramma.
- 3.3 Evalueren en toekomst bepalen van POO-onderzoeksgroepen:
 - Evaluatie van de onderzoeksgroepen en opstellen van een advies over hun toekomstige inrichting en positionering.

Bouwsteen 4: Organisatie

- 4.1 Toekomst van het partnerschap binnen onderwijsregio's verkennen:
 - Verkennen hoe het partnerschap zich structureel verhoudt tot de onderwijsregio's.
 - Versterken van de dialoog tussen bestuurders, BOC's en relatiebeheerders hierover.
- 4.2 Samenwerking met onderwijsregio's versterken:
 - Actief aansluiten bij regionale ontwikkelingen rond Samen Opleiden.
 - De binnen POO ontwikkelde cyclische kwaliteitsaanpak breder toepassen binnen onderwijsregio's.
 - Afstemming tussen partnerschappen om verschillende systemen of aanpakken te voorkomen.
- 4.3 Doorontwikkeling van overleg- en netwerkstructuren:
 - Verbeteren van POO-bijeenkomsten door betere aansluiting op verschillende doelgroepen (plenaire delen + themasessies).
 - Verder verkennen van de organisatie van kringen en betrokkenheid van kleine besturen en éénpitters.
- 4.4 Optimaliseren van organisatie en administratie:
 - Verdere verbetering van processen rond plaatsing, matching en registratie van studenten.
 - Verdere afstemming tussen programmaleiding, administratie, Finance en partners.
- 4.5 Versterken van informatievoorziening en kennisdeling:
 - Doorontwikkeling van website, nieuwsbrieven en andere communicatiemiddelen.
 - Structureel delen van praktijkvoorbeelden, richtlijnen en best practices binnen het partnerschap.